

FIGYELMEZTETÉS

2002. július, IV. évf., 8. szám

www.ufi.hu

János-arcú
rendszerelváltás

A Hálózat újra működésben – 4-5. oldal

A tartalomból:

- Besúgók és provokátorok..... 3
- Ásatások, folklór,
meg a Tigris őrs..... 7
- Tata, a vizek városa..... 8
- Egy ősi mesterség..... 9
- Az internet és az ingyenesség
mítosza..... 10
- Foci-vb a tévéfötekből..... 11
- A másik whiskys..... 13
- Európai rádió, magyar
frekvencia..... 13
- Pokémon és a kampánylevel 14

Beszélgetés
M. Kiss Sándorral

Az ügynökviták kapcsán kerestük fel M. Kiss Sándor történészt, aki-vel a Kádár-rendszer geneziséről, a nemzeti ellenállásról, besúgókról és megroppant gerincekről beszélgettünk, de szóba került az elmúlt évszázad a magyarságot érintő katasztrófaadata is.

– 6. OLDAL

Szentföld,
szent háború

Immár huszonkettedik hónapja tombol a palesztinok második intifádája, Izrael pedig egyre radikálisabb eszközökkel igyekszik a felkelés vérbefojtására. A 93-ban beindított és jelentős eredményekkel járó oslói békefolyamat megtorpant.

– 12. OLDAL

Sok mindent
előlről kell kezdenünk

Beszélgetés Szijjártó Péterrel, a Parlament legfiatalabb képviselőjével – 15. OLDAL

Aczél Endre az állampárti hozzáértésről
Horn Gyula káderpolitikáját csak az SZDSZ terhelte, de nem nagyon. 1994 és 1998 között a Németh Miklós-i reformkommunista gárda élte második fénykorát. Ami, gondolhatni most, még jobban idegesítette a Fideszt, mint Antallék puhasága. Ez a gárda tudniillik nagyságrendekkel szakértőbb volt, mint amit a fiatal demokraták a legjobb indulattal is felmutatni tudhattak. Nem trükkösebb, nem agyafúrtabb, hanem szakértőbb. (Népszabadság, június 6.)

Még a KGB ellenében is sikerült keresztülszakérteni egy IMF-csatlakozást. Micsoda hozzáértés.

Deák forradalmi értékei Medgyessy olvasatában
Én Deák útját követem. Megörizni a forradalom értékeit, Kossuth Lajos eszményeit, hogy azok ne szembenállást szüljenek. Hanem szilárd lábakon álló nagy nemzetet, mely képes legyőzni sérelmeit, áldozatait, hogy a haza felvirágozzék. (www.medgyessy.hu/beszed1.php Tapolca, Deák-emléktábla-avatás, 2002. június 1.)

A nemzet tehát legyőzte áldozatait – értem?

Szellemeskedés odaátrol
...a nemzeti közép koncepcióját hangsúlyozó Medgyessy von Haus aus okosabb és érzékenyebb politikus, mint a PÖCS-ök (Polgári Öntevé-

keny Csoportok) sürgős felállítását vehemensen szorgalmazó Orbán Viktor. (Galló Béla, Magyar Hírlap, 2002. május 31.)

Egy kis malac, röff, röff, röff.

Atyáskodás és kő szív
Ezt nyugodtan lehetett csinálni, hiszen Breznyev akkor már nagyon beteg volt. 1982-től még a KGST alatt elkezdtem a EU felé nyitáson dolgozni – Kovács így folytatta –, én nagyon rendes ember vagyok, megengedtem Schmittnek, hogy maradjon Madridban, ha az érdekei úgy kívánják, pedig nekem már megmondták, hogy nem lesz belőle NOB-elnök. Mivel nem vagyok köszívű, ezért engedtem őt a berni posztra, hagytam, ápolgassa a kapcsolatait – fejezte be a külügyminiszter. (Kovács-nyilatkozat az ATV Napkelte június 19-i műsorában.)

Egy újabb ellenálló '82-ből.

Eörsi demokráciaképe
Az SZDSZ azért lépett koalícióra az MSZP-vel, mert felismerte, hogy a Fidesz a többpártrendszer körülményei között kidolgozta az egypártrendszeri hatalomgyakorlás technikáját, az MSZP viszont – számos vezetőjének múltbeli beidegződései ellenére – elkötelezte magát a pluralista demokrácia alapelvei mellett. Vagyis a szabad demokraták körében diadalmaskodott az a belátás, hogy nem az MSZP fenyeget pártállami visszarendeződéssel. Ellenkezőleg: Orbán Viktor és csapata... (Eörsi István, Magyar Hírlap, július 22.)

Az MSZP téged is megvéd a pártállami visszarendeződés rémétől.

Bolgár magával beszélget
Ha én az Egyesült Államok elnöke volnék, talán (talán!) megkérdezném a CIA-t, hogy vajon meg vagyunk-e lepve? Ők meg azt mondanák, hogy dehogyis elnök úr, itt az IMF-tárgyalások aktája, mindent tudunk. És azt is tudjuk, hogy a kémelhárító korrektebb, megbízhatóbb szövetséges lesz, mint az a fiatalember. Normális polgári demokráciát épít ki, nem kell tőle félni. Akkor jó, mondanám, akkor ez van. (Bolgár György, Magyar Hírlap, július 22.)

Korrekt, megbízható állampárti kémelhárító.

Bódult bambaság
Akármennyire is elítélhető és veszélyes az 1998-ban gyökeret vert szimbólumpolitikázás, az, hogy szavakra és átvitt értelmekre épül egy politikai erő minden megnyilvánulása – mégiscsak elvárható az ellenfelétől, hogy mondjuk három év bódult bambaság után feltérképezze a megváltozott verbális domborzatot, és lehetőleg ne eregesse magasra a pettyest. (Tóta W. Árpád, Index.hu június 25.)

Tekintélyes gondolatgomolyag, de én már értem, mire gondolt.

Egy újabb be nem ismerés
Hát tudja, én egy büszke ember vagyok, az ember nem szívesen követi meg azokat, akikkel szemben esetleg valamilyen hibát követett el, de ha ez

nem volt érthető a szavaimból, akkor nem tudtam eléggé értelmesen elmondani. (Medgyessy a TV2 Napló c. műsorában, június 23.)

Medgyessytől – értelem híján – ennyire futotta.

Szívélyes fogadtatás
Nézzé, az hogy mondjuk Schröder, Tony Blair, vagy a svéd miniszterelnök Persson nagyon feltűnően kedves volt, hátba vert, kérdezte, hogy hogy vagyok... (Medgyessy a TV2 Napló c. műsorában, június 23.)

Jobb ma egy hátbaverés, mint holnap egy fenébe rúgás.

Önbizalomtól feszülő honfiúi kebel
Mindebből a tanulság nem több, minthogy nemcsak kis ország vagyunk, de általában teljességgel érdektelenek is a világ közvéleménye számára. (H. Bíró László, Tőzsdei Kurír, június 25.)

Ezek után vajon mekkora H. Bíró László?

Keresztény szavazatok
A templomjáró lakosság azért szavaz a nacionalkonzervatív és ásatag jobboldalra, mert a templomi környezet gyűjtőhelye a konzervatív paternalizmusnak, a nacionálnemzeti pietizmusnak, a cserkészmaskaráknak és a szittyakürtöknek. (Majsa Tamás a Hol a határ? című konferencián. 2002. június 12.)

Ó, édes történelem, hol van már a bógatya és a fűtülös barack?

„Ezek a mai fiatalok milyen unalmas jelentéseket írnak”

Szintézis

„a haladás úgy valósul meg, hogy van egy tézis, van egy antitézis, és van egy szintézis” – Medgyessy Péter a parlamentben 2002. május 27.

„Vagy valóban igaz, hogy a szigorúan titkos állomány tisztjeként védtem a magyar érdekeket – ebben az esetben ez szigorúan titkos, és akkor sajnós, képviselő úr, nem tudok rá válaszolni. Vagy az van, hogy azt mondom, képviselő úr, ön téved, nem igaz az, ami a Magyar Nemzetben van.” – Medgyessy Péter a parlamentben, 2002. június 18.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Ezt is értjük. De ebben az esetben mi a szintézis? Vagy nem meri le-, bocsánat elmondani?

Sajnos, hál' Istennek

72 napja nem tudjuk, hogy hol vannak az augsburgi kamionok...

52 napja tudjuk, hogy Medgyessy Péter hol cserepedett fel...

43 napja nem tudjuk, ki a szegénységpárti...

Kórodi Mária

a hónap nyertese

Anádi poszáta, az nagyon szép, a csikos nünükét meg kell védeni a kihalástól, a Körülton meg tényleg nem lehet este levegőt kapni. Körülbélül ennyi zöld tapasztalattal és egy gátlástalanul mohó, a mézár-szék öblítőcsatornájába beszabadult piranha visszafogottságával dolgozó párt támogatásával bárki lehet Magyarországon környezetvédelmi miniszter. Újdonsült tárcavezetőnk életrajzából megtudhatjuk, hogy „tíz évig dolgoztam közigazgatási területen, többek között tanácsi vb-titkárként” meg, hogy „1989-től ügyvédi irodám van, de ügyvédi tevékenységemet szünetelttettem”; zöd, az nincs. Nem is lehetne baj, mondhatná a polgár, helyre asszonka Máriánk, jól fog majd mutatni gumikesztyűben és a dömpér kormányánál, csak valahogy keserű a szánk íze: a szakértőségeről gyakran óbégató, pártnak csúfolt SZDSZ egy árva hozzáértőt nem tudott találni a környezetvédelmi minisztérium vezetésére. Ha mink itten véleményformáló értelmiség lennénk, hosszú jajongást eresztenénk meg a vesztébe rohanó pártról és a köddé vált szürkeállományról. Így azonban röhögünk. Kínunkban.

Horn Gyula

a hónap vesztese

Valami kitüntetést adjunk Gyulának, megérdemli – szólott a miniszterelnök, felhős homlokán a keserűség zivatarát elűzte a derű napfényes kikelete, megdörzsölte kezeit. Jó lett neki. S mivel a Kiváló dolgozó, az Egymillió kilométer baleset nélkül, meg a Tiszta udvar, rendes ház nem jöhetett szóba, a szocialista nagymenök egy bazi nagy érdemrendet szerettek volna Horn Gyula számára kibokszolni. Csak úgy. Heccből. Érdektelen lehetett az európaiságra kényes, régivágású szocdemeknek, hogy Horn Gyula a kampányban szocialista pártpolitikusként hol az egyházakba rúgott bele, hol kiadósan káromkodott, múltját pedig már tényleg nem számítjuk ide, Medgyessy Péterhez képest a volt miniszterelnök maga a megtestesült igazmondás, mirtuszkoszorus szüz leányok zengik dicséretét az idők végezetéig. A majdnem diplomás kormányzóvívo negédesen tudatta a közzel, hogy meleg hangulatú ünnepségen köszöntötték a volt miniszterelnököt születésnapján. Mindjárt sírok. A hazánkban ideiglenesen állomásozott rendszerváltozás pedig csókoltat mindenkit.

Besúgók és provokátorok

Vérzivataros évek elé néz Magyarország. Amennyiben betartja szavát a kormányfő, és a parlament megszavazza az ügynöktörvényként ismert jogszabály módosítását, a társadalom legfájóbb sebének feltárása kezdődhet meg.

Talán a Magyar Nemzet szerkesztői maguk sem hitték, hogy június 18-i írásuk sikere ilyen mélyre hatol. A Medgyessy-múlt felvillantásával csupán egy irritáló gócot kívántak kimetszeni, de a penge a szív koszorúerei körül állt meg. „Ha a kezéd megbotránkoztat, vágd le” – áll Márk evangéliumában. S valóban, mára elérkeztünk a nagy nyeszetelek időszakának kezdetéhez. A múlttal előbb-utóbb szembe kell nézni. Az Antall-féle Rodolfo-korszaknak – amikor titokzatos kezek képesek voltak elővarázsolni kompromittáló adatokat a ki tudja honnan – egyszer s mindenkorra véget kell vetni.

Számunkra, az új nemzedék számára persze egészen más az olvasata a múltnak. Személyes fellelmeink nincsenek, a családi meleget adó kabát újrágombolására sem számítunk. Nagyapáink generációjáról, a legsötétebb ötvenes évek fojtogató levegőjéről, mely negyven éven át facsarta elődeink orrát, mostantól nem csak papírizú ismereteink lehetnek. Most válik mindannyiunk számára Magyarország közelmúltbeli történelme testközeli valósággá. Látni megrendült, könnyező férfiakat; családok életét örökre tönkretévő okokat ismerünk meg. Sok idős honfitársunk szemében újra a félelem tükröződik, a múlt ismét szorítani kezdi gyomrukát. Ki-ki mérlegeli, hogyan tud húsz-harminc-negyven évi lerakódott szeméttel a szívében rokonai, barátai szemébe nézni. Szeméttel, melyet többnyire mások raktak le oda.

A holokauszt relativizálásáért súlyos börtönbüntetés szabható ki Ausztriában. Napjaink Magyarországon ezzel szemben a kommunizmus védelmét ellátó államvédelem tisztjeinek bűnös múltját, több politikai érdekcsoport is igyekszik elkenni, megmásítani, erénynek feltüntetni. Jelentők és a jelentéseket megrendelő olvasók közé egyenlőségjelet igyekeznek csempészni.

Nagyapáink generációjáról, a legsötétebb ötvenes évek fojtogató levegőjéről, mely negyven éven át facsarta elődeink orrát, mostantól nem csak papírizú ismereteink lehetnek.

Tegyük fel hát a kérdést, Alfred Naujocks, a birodalmi Németország náci mozzalmára, a titkosszolgálat (SD) fiatal ügynöke szájából hitelesen hangozhat-e, hogy ő a hitleri Németország ellen dolgozott. Ugye, nem. Nem is kísérelte vele, rövid büntetését elfogadta. Azonban önmagát nem tudta megtagadni. Régi harcostársával összetartva a tárgyalásokon egymást védtek, mentették. Az újságírók pedig tették a dolgukat, következőképp nem sok titka maradhatott Alfred Naujocksnak. A múltját göröcső alá vevő cikkek egymást érték, s a kép kezdett kerek egészévé összeállni. Védekezett, hátrált, amíg lehetett. 1960-ban szívroham végzett vele.

Medgyessy Péternek jó egészséget kívánunk. – AMBRUS BALÁZS

„A szerkesztő azt üzenté”

A helyzet újra változatlan

Jönnek! – jár a fejemben napok óta. Nem, nem Wass Albert kiváló, az észak-erdélyi bevonulás lázas napjait felidéző könyve jut állandóan az eszembe. Jönnek... Jönnek vissza újra az ezerszer elunt, pokolba kívánt, a mutyit, a lábvizet, a sunyi megalkuvást és a gátlástalan buherát képviselő régi-új arcok. Újra itt van a KISZ, az MSZMP KB, az Úttörőszövetség harmadik-negyedik vonala.

Kérik nem konzervatívra hangszerelt zsákmánysíratásként olvasni fenti sorokat: az állami tulajdonú vállalatok felügyelőbizottsági névsora kegyetlenül nekünk szegez a kérdést annak a bizonyos rendszerváltozásnak a mélységéről és erejéről.

Az államigazgatás minden szintjét érintő tisztogatás alkalmatlanságukat sokszorosán bizonyító embereket helyez fontos pozícióba, akik amúgy egy diktatúra elnyomó apparátusának vezetésében szereztek tapasztalatukat („szakértelmüket”). Alkalmatlanok egy polgári demokrácia vezetésére, bármit is hazudjon a balliberális sajtó. Mostani számunk az ügynökbotránnyok kapcsán felvetődő kérdésekről (is) szól. Írunk a zsarolhatóságról, a külföldi befolyásokról, a volt állambiztonsági apparátus gazdasági és politikai erejéről és nem utolsósorban saját naivságunkról. Arról, hogy a hálózat mindig is élt, csak mi szerettünk mást hinni. Tehát a hálózat tagjai köszönik, jól vannak és folyamatosan jönnek. Egy kérdés marad: mikor mennek el? –T.I.

2002 júliusa feszült politikai légkörben érte Magyarországot. A reálpolitika, a közelmúlt története és annak folyományaként elharapózott érzelmi hullámverés szorosan összefonódott, a közélet meghatározó és minden egyéb témát háttérbe szorító vezérmotívuma lett. Leegyszerűsítve úgy is fogalmazhatnánk, a társadalom feltette orrára az ügynökszemüveget, s most minden eseményt ezen keresztül szemlél. Hogy a tizenkét év óta késlekedő múlttal való szembenézésnek milyen belpolitikai következményei lesznek, pontosan még nem tudhatjuk, azt azonban igen, hogy magas közjogi tisztségeket betöltő politikusaink eddig még feltáratlan múltja ronthatja Magyarország nemzetközi megítélését. Alábbi írásunk az ország jövőjének szempontjából kísérli meg a tények és események összefüggéseinek feltárását.

Vetődik a múlt árnyéka – a részletek ismeretének hiányában Az egykori állambiztonsági szolgálat működésével kapcsolatban, mind több információ kerül napvilágra, így szilánkos ismereteink lassan kezdik kiadni az apparátus már használható képét. A körülmények ismertetésétől eltekintve, alapállásként csak annyit, Medgyessy Péter a Magyar Nemzetben közölt kényszerítő hatású dokumentum miatt a Parlamentben lényegében június 18-án elismerte, 1978 és 1982 között az állambiztonság III/II-es fedett SZT tisztje volt. Azt azonban visszautasította, hogy ügynök lett volna. Utalt arra is, hogy nem lehet egyenlőségjelet tenni a III/III-as csoport ügynökei (belső elhárítás), és a III/II-es (külső elhárítás) „szakemberei” közé. Az erre utaló, szintén Magyar Nemzetben közzétett dokumentumot hamisítványnak nevezte.

Kötelességének érezte azonban Nagy Árpád egykori III/II-es nyílt állományú őrnagy, hogy ismereteit a közvéleménnyel megosztva, árnyalja a miniszterelnök szavait. Szavaiából kiderül, a romantikus James Bondi kém munkával szemben a szovjet KGB-tanácsadók közvetlen instrukciói alapján, azok tökéletes felügyelete mellett dolgozott a II-es ügyosztály. A Medgyessyhez hasonló SZT tiszt, nyílt állományú operatív tisztjük utasítására az adott szakterületen dolgozó kollégák munkáját és esetleges külföldi kapcsolatait figyelték és jelentették. Nagy Árpád a konkrét ügy kapcsán

– a részletek ismeretének hiányában csak kérdést tesz fel: Kaphatott-e Kádárektól ilyen megbízást D–209-es? Ha nem, magányos harcosként vívta-e csatáját a KGB-vel? Képes lehetett-e egyszerre Kádárekát és a KGB-t is félrevezetni? A III-as főcsoportfőnökség szakavatott ismerője megadja a választ: nem. S, ha figyelembe vesszük azt az állítást, hogy „A politikai rendőrségnek dolgoztunk. Nem a hazát, hanem azt a rendszert védtük Medgyessyvel együtt” – nos akkor ezen nem is lehet csodálkozni.

Nem tudjuk pontosan, hogy mit is csinált a BM állományában D–209-es. Bár vannak sejtéseink – a kommunista diktatúra jellegéből fakadóan igencsak összemósódott a III/II-es és a III/III-as főcsoportfőnökség operatív tevékenysége –, Medgyessyvel kapcsolatban (bevallottan) csak egy árva papír került elő, pedig egy ügynök személyi anyaga minden bizonnyal gazdagabb egy kinevezési parancsnál, még akkor is, ha csak a miniszterelnök által elismert négyéves (1978–1982) tevékenységet nézzük. A személyi (vagy a szakzsargonban használt B, azaz beszerzési dossziének) az iratkezelés szabályai szerint tartalmaznia kell a tiszt 1978 előtti életére vonatkozó feljegyzéseket is. Minden előzmény nélkül ugyanis nem válik egyik napról a másikra senki SZT tisztté. Ugyanak-

A Hálózat tagjai nemzetbiztonsági kockázatot jelentenek?

János-arcú

kor léteznie kell egy munkadossziének is (M dosszié), ami az elvégzett munka hivatalos anyagait rejti. Ha az IMF úgy különös titkosságára való tekintettel el is fogadható az az érvelés, hogy erről nem készült semmiféle írásos anyag, feltételezhető, hogy négy év szorgos munkája nem csak erről az egy projectről szólt.

Iratok határok nélkül Ebből logikusan az következik, hogy bármikor felbukkanhatnak újabb dokumentumok a miniszterelnökről, amelyek politikai hatásuknál fogva – a személyi konzekvenciákon túlmenően – súlyosan sérthetik a Magyar Köztársaság érdekeit. Hiszen ha nem semmisítették meg mind Medgyessy iratait, akkor azok valahol megvannak. A kérdés, hogy

az alvilágnak, vagy esetleg külföldi kormányoknak? A miniszterelnök egykori kollégái közül – akik talán behatóbban is ismerik D–209 tevékenységét – nagyon sokan hagyták el a pályát 1990-ben, és közülük nem mindenki vonult nyugdíjba (gondoljunk bele: a III/III-as főcsoportfőnökség jogutód nélkül szűnt meg). Épp ellenkezőleg: feltételezhető, hogy nagyon is kamatoztatják a diktatúra éveiben megszerzett speciális tudásukat különböző – esetleg kétes hírű – szakmákban.

Nemzetközi összefüggések

1. A Medgyessy-ügy fényében különös áthallása van annak a nemrég felröppent hírnek, hogy a NATO-tagjelöltekre – különösen Romániára és Bulgáriára – óriási amerikai nyomás nehezedik annak érdekében, hogy belépésük idejére tisztítsák meg államapparátusaikat a KGB-hez ezer szálon kötődő egykori titkosszolgálati embereiktől.

2. Ugyanakkor többről van itt szó annál, hogy a friss NATO-tag és az EU-ba éppen belépni szándékozó Magyarország tekintélye nyugati partnereink előtt csorbát szenvedett azzal, hogy miniszterelnöke egykor a kommunista világrendszer egyik titkosszolgálatának az imperialistákat két kézzel hajkurászó tisztje volt. Ha Medgyessy igazat mondott és tényleg kémelhárító volt – efelől első ránézésre lehetnek azért kétségek –, akkor ténykérdés, hogy Nyugaton még egy része bőven aktív lehet azoknak az ügynököknek, akik esetleg bővebben ismerhetik tevékenységét.

3. Az igazán fogós kérdés azonban az, hogy mit tudhatnak az egykori szovjet világbirodalom ma is aktív szürke bürokratái valahol a KGB központjában a magyar miniszterelnökről. Mikor 1995-ben kiderült József Oleksy lengyel kor-

A félelem háza

Nem tudom, kik jönnek majd érted
nem tudom, mit kérdeznek majd
kérlek, hogy ne tudj semmit rólam
ne hozd a fejemre a bajt
nem tudom, mire vagy jó
nem tudom, mi árthat neked
lehet, hogy valakit meg kell mentenem
vagy engem kell megmentened.

Nem vagy egyedül, nem vagy egyedül
valaki egész éjjel hallgat,
nem vagy egyedül, nem vagy egyedül
már megint füle van a falnak.
(Kontroll Csoport, 1983)

hol. Kinél? Csak Magyarországon vannak információk valakik birtokában Medgyessy Péterről, vagy külföldön is? Elképzelhető-e, hogy a rendszerváltás zürzavarában például értékesítésre kerültek bizonyos információk, köztük Medgyessy Péter aktái? Kinek? Üzleti köröknek,

A múlt rendszer haszonélvezői régi kapcsolataikat gazdasági előnyre váltják

rendszerelváltás

mányfőről, hogy a KGB-nek dolgozott, távoznia kellett posztjáról. Bár a jelenlegi adatok szerint Medgyessy nem közvetlenül Moszkvának jelentett, a szovjeteknek a kelet-európai titkosszolgálatokra gyakorolt befolyásának ismeretében potenciálisan igen nagy kockázat a miniszterelnök múltja. Egy konkrét kérdéssel megvilágítva a dolgot: összefüggésbe hozható-e majd a Medgyessy-ügy – hangsúlyozzuk: a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján egyelőre szigorúan teoretikus jelleggel – a közép- és kelet-európai térségben jelenleg is folyó, államilag támogatott orosz tőkeexpansió jövőbeni bármelyik, Magyarországot érintő lépésével (hiszen például a BorsodChem körüli háború korántsem ért véget)? Tudjuk, hogy Moszkva számtalan alkalommal közölte: csak akkor hajlandó a kapcsolatok magasabb szintre emelésére, ha cserébe jelentős engedményeket kap a kétoldalú viszony egyes – elsősorban külgazdaságot érintő – kérdéseiben. Ennek tükrében elgondolkodtató, hogy Kovács Lászlóék az Orbán-kormány Moszkvával szemben (is) „konfrontációs” – értsd: a magyar érdekeket messzemenően érvényesítő – kurzusával szemben új oroszpolitikát hirdettek, Medgyessy pedig beikta-

tásának másnapján hivatalos meghívást kapott a Kremlbe.

A Magyar Köztársaság szuverenitása és vitális érdekei forognak tehát kockán azzal, hogy van egy potenciálisan ezer oldalról sakkban tartható és zsarolható miniszterelnök.

Már az ókori filozófusokat is foglalkoztatta a kérdés konkrét deliktumok esetében: kinek áll érdekében? A kriminalisztikában a szálak felgöngyöltéséhez támpontot adó senecai kérdés feltétele azonban a jelenlegi helyzet adta kérdések, kételyek egyszerű tisztázásához már kevesebb fogódzóval szolgál.

Az elmúlt tizenkét esztendő a politikai érdekek érvényesítése kapcsán mutatott rá: „Az egyes fontos, valamint közbizalmi és közvélemény-formáló tisztségeket betöltő személyek ellenőrzéséről és a Történeti Hivatalról szóló 1994. évi XXIII. törvény (ismertebb nevén ügynöktörvény) hibáira. A szocialisták által oly szívesen emlegetett társadalmi béke az 1989-ben részben a Belügyminisztériumból kiemelt – és ki tudja hová került –, részben megsemmisített ügynöki dossziék porain nyugodott. A meglévő akták tömege a Történeti Hivatal hűvös

ke. Medgyessy Péter – múltjának morális megítélésétől függetlenül – egy két lábon járó, ketyegő nemzetbiztonsági kockázat, amelynek hatástalanítása már igencsak időszerű lenne.

A hálózat a régi

Mindezek fényében különlegesen érdekes az új kormány kinevezési politikáját szemügyre venni. Ha nem a legszűkebb, a rendszerváltás előtti kapcsolati rendszert készpénzre váltó barátok kerülnek állami tisztségekre (ilyen például a pénzügyi körökben módszerei miatt meglehetősen viszolygással szemlélt, a Magyar Fejlesztési Bank élére frissen kinevezett Erős János), akkor a késő kádári kommunista elit jellegzetes figurái kerülnek a hatalom legjelentősebb pozícióiba (kitűnő

példa erre a KISZ KB- tagként a hajdani vagyon elsíbolásában elévülhetetlen érdemeket szerzett Nagy Imre és Barabás Jenő, akik személyében mostantól a magyar gazdaságban jelentős szerepet játszó és nem kevés összeg fölött rendelkező Hungexpo igazgatóságának és felügyelőbizottságának prominens tagjait tisztelhetjük).

Új mozzanat az állambiztonsági kapcsolatok gátlástalan felhasználásának a napvilágra kerülése: nem lehet véletlen, hogy éppen az állambiztonsági múlttal rendelkező Medgyessy Péter választotta rendőrfőkapitányának azt a Salgó Lászlót, akiről villámgyorsan kiderült: az 1980-as években Csongrád megyei rendőrtisztként „ellenséges ellenzéki” irodalmárok megfigyelésével foglalkozott (többek között Nagy Gáspár, Csoóri Sándor és Baka István volt a megfigyelt személyek között).

Innentől már csak egy a kérdés: milyen jogon szóljuk le a kommunista állambiztonság, a vadkapitalista gazdasági élet és a korrump politikai elit összefonódásának iskolapéldáját mutató Szerbiát vagy éppen Ukrajnát? – AMBRUS BALÁZS, BENKŐ LEVENTE, ABLONCZY BALINT

Cui prodest?

kérdéseket is felvet. Ha ugyan is a kormány tagjairól, az általuk

irattárában pihent. Avatott kezek azonban mindig megtalálták a kompromittáló dokumentumokat, így lehetőség nyílt, hogy egy speciálisan kelet-európai társasjáték vegye kezdetét a Magyar Köztársaság Országgyűlésének falai között. Medgyessy elhallgatni szándékozott múltja kapcsán egy pillanat alatt kiszabadult a szellem a palackból, hiába igyekezett a maga nehézkes módján napirend előtti felszólalásában visszazuszkodolni.

Az ügynökszkander közéleti diskurzussá nőtte ki magát, aminek drámai voltát Pokorni Zoltán, a Fidesz elnökének bejelentése tette mindenki számára életszerűvé. Átlépve a közélet és a magánélet közti falat, a múlt már a családok otthonaiban kopogtat.

A szocialista kormányzat számára azonban hatalomgyakorlási

kinevezett hivatalnokok tömegéről derül ki, hogy együttműködtek a diktatúra állambiztonságával, a várható közfelháborodás elsöpörheti a hálózati kormányt. Ez pedig nem áll érdekükben, s – amennyiben a közvélemény figyelme lankad – a dokumentumok kormányzati manipulálásának senki sem fog gátat szabni. Ez pedig felemássá teheti a múlt lezárását. A belpolitikai stabilitását gazdasági előnyökké konvertálni tudó ország, politikai és morális válság felé sodródása rossz üzenet az EU-bürokrata felé is. A bővítési folyamatot ellenzők kezébe újabb ervek kerülhetnek. A gyorsuló hullámvasút tehát elindult, az ország jobbik fele felkavarodott gyomrára szorítja kezét. A vén róka visszatért. – AMBRUS BALÁZS, BENKŐ LEVENTE

Honnan számíthatjuk a kommunista rendszer egyik pillérének számító politikai rendőség kiépülését? Egyáltalán, milyen szerepe volt a szovjeteknek a kommunista elnyomó apparátus kiépítésében?

– Messzebbre kell menni, hogy világosan lássunk ezen szervezetek genezisében. A totális állam Magyarországon ugyanis 1944. október 15-én kezdődik, amikor a nyilasok veszik át a hatalmat. Az ő szervezett terrorgépezetük és anarchikus terrorjuk addig soha nem látott élet- és vagyonbizonytalanságot eredményezett: valójában a zsidóságot is magába foglaló magyar középosztályt és polgárságot ekkor érte a legelső csapás. Nem véletlen, hogy a nemzeti ellenállás csoportjai minden erejükkel küzdöttek a nyilasok és a németek ellen. Persze Magyarország földrajzi adottságai nem tették lehetővé a partizánharcot, de a történetben az emberi tartás az érdekes. És nem véletlen, hogy ezekből a nemzeti ellenállási csoportokból kerülnek ki az első elhárító tisztek, akik az általuk annyira gyűlölt nyilasok felkutatását tüzték ki célul.

– **Ez azt jelenti, hogy 1945-ben még nem beszélhetünk egy majdani kommunista terrorszervezetről?**

– Nem helyes és talán nem is lehetséges vagy-vagy alapon mérlegelni a dolgokat. 1945 legelején az összes demokratikus párt ösztönén akarta a náciellenállást. Nagyon sok kiváló ember is dolgozott a megtisztulás nemzeti önértékétől vezérelve például a Politikai Rendészeti Osztályon. Ez az állapot azonban csak nagyon rövid ideig tart: 1946 elején a volt nemzeti ellenállás élesebb szemű, gerincesebb tagjai már kiléptek, 1947–48-ban pedig már őket internálják.

– **Tehát felhasználták őket...**

– Így történt, hiszen az eleinte még számszerűen is kisebbségben lévő kommunistáknak egyszerűen szüksége volt ezekre az emberekre például a Katonapolitikai Osztályon, ugyanúgy, mint a koncentrációs táborokból hazatért zsidókra. Ezzel az egész előbb vázolt folyamattal csak azt szerettem volna érzékeltetni, hogy ma már a kutatás jóval differenciáltabban látja a majdani ÁVH kialakulását: szó sincs arról, hogy a bejövő szovjetek egy kész szervezetet állítottak volna föl.

M. Kiss Sándor: Erkölcsi igazságtételre lenne szükség

Vasökölről lehúzott bársonykesztyű

A politikai élet középpontjába került ügynökviták kapcsán kerestük fel M. Kiss Sándor történészt, akivel a Kádár-rendszer geneziséről, a nemzeti ellenállásról, besúgókról és megroppant gerincekről beszélgettünk, de szóba került az elmúlt évszázad magyarságot érintő katasztrófaáradata is.

„A felelősség azé, aki a rendszert támogatta. Aki beszervezett, aki ütött, aki tisztit rangot, pénzt kapott, vagy aki felelős volt (akár KB-tagként) a párt irányvonalaért, aki utasítást adott a beszervezésekre.”

– **Melyik volt a legfontosabb ügyszakosztálya a kommunista politikai rendőségnek?**

– Mindig és minden időben a belső ellenség elleni harc osztálya volt a legfontosabb. Ennek az elnevezése változott, de lényege 1989-ig nem változott. Feladata volt felkutatni, leleplezni, ha kellett, lik-

vidálni a rendszer ellenségeit. Ebből a szempontból a *Rákosi-* és a *Kádár-rendszer* nem sokban különbözött egymástól. Mindvégig célkeresztben voltak például a történelmi egyházak vagy a tulajdonosi rétegek. Nem véletlen, hogy ha a kulák feketén vágott, kegyetlenül megbüntették. Ha azonban sze-

gényparasztot értek illegális vágáson, őt is megbüntették, de a javát a kulák kapta, hiszen minden bizonnyal ő bujtotta fel! A rendszer tehát a legsötétebb demagógiára épített – a kezdetektől fogva. *Kádár* János azonban 1956-ban keservesen megtanulta, hogy nem lehet folytatni a Rákosi-féle terrort. Ő az ország elnyomásával, a sokat szenvedett nemzet bizonyos fokú békén hagyásával stabilizálta hatalmát. A korszakot tömören úgy foglalhatnánk össze, hogy: Hazudj nekem, én hazudok neked. Hidd el nekem, én elhiszem neked. És minden el van intézve. A hálózat azonban 56 példájából okulva mindig készen állt lehúzni a bársonykesztyűt a vasökölről, ha ellenzéki mozgolódást tapasztalt.

– **Hol voltak ebben a szisztémában a III-as főcsoportfőnökség vezető emberei?**

– Ők végezték a munka dandárját. Mindent tudtak, mindent jelentettek, mindent ellenőriztek. Az elmúlt tizenkét év kutatásai azt bizonyítják, hogy milyen sok elképesztő élet ment tönkre, esett szét a zsarolások, a kényszeredett jelentések miatt.

– **És akkor máris a jelennél tartunk...**

– Óriási hibát követnek el azok, akik a besúgókon, vagy akár az egyszerű párttagokon verik el a port. A III/III-as ügyosztály ügynökei javarészt megfélemlített, megsarolt emberek voltak, akiket nemtelen, néha brutális eszközökkel kényszerítettek jelentésadásra. Őket sorolhatjuk a megalázottak csoportjába. A felelőség azé, aki a rendszert támogatta. Aki beszervezett, aki ütött, aki tisztit rangot, pénzt kapott, vagy aki felelős volt (akár KB-tagként) a párt irányvonalaért, aki utasítást adott a beszervezésekre. És rég nem a III/III-ról szól a történet. A III/I, a III/II, a III/IV sem maradhat ki az átvilágításból. Ám az egészen csak akkor van értelme, ha a felelősség súlyát vizsgáljuk – és nem csak politikai, hanem erkölcsi szempontból is. Erkölcsi igazságtételre van tehát szükség. Ez a különböző kötelekeket figyelembe véve majd egymillió embert érintő történet, csak emberséggel, higgadtan és szakemberi munkával lehet és érdemes feltárni.

– A. B.

A hagyomány mindenekfelett

Hegedûs a háztetõn

A budapesti soho szívében, a Bakáts téren évrõl évre megrendezik a Ferencvárosi nyári játékok elnevezésû fesztivált. Az idén egy elõadás erejéig színpadra került Joseph *Stein* musicalje, a Hegedûs a háztetõn, a temesvári Csiky Gergely Színház interpretálásában.

A történet mindenki számára ismert: adva van *Anatevka*, az oroszországi kis zsidó falu *Tevjével*, a község tejesemberével. Adva van az élet szegénysége, az ortodox zsidó hagyomány, és adva van az orosz többségi társadalom. Az oroszok és a zsidók amúgy jól megvannak egymással. Együtt élnek, nem bántják egymást, hisz egymásra vannak

utalva. A gond csak akkor kezdõdik, amikor a hatalom szól bele a mindennapi békés életbe, „spon-tán” pogrommal, kitelepítéssel.

A darab amellett, hogy jó rendezésben, kiváló erdélyi színészekkel került színre, bizonyos áthallással is bír. A pikantériát épp az elõadók adják, a kisebbségi sorban élõ temesvári színészek, akik nap mint nap ugyanezt játsszák el a nagybetûs ÉLETBEN. A mindennapi küzdelmet a fennmaradásért. Azért, hogy legyen aki továbbviszi a hagyományt, melyet Isten vagy a sors rendelt nekünk és amely nem különböbben jó vagy rossz, de a fennmaradás egyetlen feltétele. – MANDULA

Érzelem és értelem egy amerikai filmben

Sean Penn remeklése

Kicsit félve ül be az ember olyan filmre, amelyrõl érzõ lelkû lányok elpárásodott szemmel mesélnek és minden átvezetés nélkül két szipogás között a szeretet hatalmáról értekeznek. Azonban Michele Pfeiffert szeressük, a multiplex légkondicionált, a jeges kólát szürcsõlni még trendi dolog is: így hát jegyet váltottunk a *Nevem Sam* címû amerikai filmre.

Adva van egy férfi (*Sean Penn*), aki élete nagy céljának tartja, hogy egyszer odaengedjék a kávéfõzõgéphez a kávézóban, ahol dolgozik. Amúgy hõsünk értelmi fogyatékos, aki irtózatosságot árán tud csak boldogulni a világban. Mindenesetre furcsa barátai társaságában érzi jól magát, akikkel videózik vagy papírfigurákat hajtogat. Addig megszokott élete hirtelen felborul, amikor egy csõlákó lány gyermeket szül neki. Az anya azonban nem kér a kapcsolatból és magára hagyja Samet a kislánnyal, aki elképesztõ erõfeszítésekkel próbálja felnevelni lányát. Ez a külvilág segítségével megy is, de a lányt hét éves korában elveszi apjától a gonosz Gyermekvédõ Szolgálat és nevelõszülõkhöz adja. A visszaszerzésben a maga is családi problémákkal küzdõ, menõ sztárüggyvédet játszó Michele Pfeiffer ingyen lesz segítségére az értelmi fogyatékos férfinak.

A végkimenetet persze dörzsölt kritikus módjára nem áruljuk el, de el kell mondani, hogy Sean Penn valami elképesztõen nagyot alakít: mozdulatai, ujjpattintgatása, járása, idült Beatles-mániája mind jól kidolgozott eleme egy végtelenségig gyermeket, de nagyon jószívû ember karakterének. Aki ugyan teljesen összezavarodik, ha a városban közlekednie vagy fizetnie kell valahol, de helyén a szíve, ha a lányáról van szó.

Michele Pfeiffer kiváló, mint mindig: és most nemcsak vonzó nõiségére gondolunk, hanem hiteles arcfesték-mázolására is, amikor szóba kerül elrontott élete. Jó kis film a *Nevem Sam*, ha valaki érzelmekre és jó színészekre vágyik, feltétlenül nézze meg.

A pattogatott kukit is mind megettük.

– L.L.

Leletbejelentések a Magyar Nemzeti Múzeumban

Ásatások, folklór, meg a Tigris õrs

Éldegélünk a fővárosban, azt hisszük, hogy minden fontos itt történik, az áthúzott Budapest-táblától kezdve terra incognita, üvöltõ szelek és talán a multiplex mozikat, a mogoróvaját meg az ízesített kottont sem ismerik. Hát nem! Amíg azonban eljutunk ehhez a felismeréshez, néhány alapkötet elolvasása mindenképpen szükséges.

Szerkesztőségünkben mindenképpen a reveláció erejével hatott a Leletek, kincsek, fantazmagóriák – Leletbejelentések a Magyar Nemzeti Múzeumban címmel, *Szende* László szerkesztésében megjelent kötet, amelyben a múzeum adattárába az ötvenes-hatvanas években érkezett lakossági leletbejelentésekből olvashatunk egy helyre kis válogatást. A bevezetőben „Attilásoknak” nevezett írások (a legtöbb levelezõ ugyanis Attila sírját vélte felfedezni) a magyar népi emlékezet, a folklór és a kreativitás olyan színességét és változatoságát mutatják, hogy hollywoodi forgatókönyvíróknak kimeríthetetlen kincsesbányát jelenthetnének – már amennyiben ez utóbbiaknak szokásában állna magyar régészeti forrásközléseket olvasni.

Van itt ugyanis, mi szem-szájnak ingere: erõszak, vér, szenzációs leletek minden mennyiségben (kedvencem az Ecuadorból tudósító ember, aki bizonyos indián csontmaradványokból olyan pofás rokonsági elméletet kerekít, hogy *Badiny-Jós* Ferenc még a lábujjait is megnyalná), az érsekvadkerti Tigris õrs belviszályoktól sem mentes bejelentése („Nem adok senkinek engedélyt a kurva aranyhegy bontásába” – olvashatjuk az õrsvezetõ lakonikus rövidségû helyzetértékelését, amelyet az elégedetlen úttörõk csatoltak a régész bácsiknak írt levelükhöz). Írnak idõs mohácsi hölgyek, akik részt kérnek az útmutatásuk alapján megtalált kincsből, sõt van aki össz-

komfortos lakást remél, elutasítás esetén pedig „betegséget imádkozik” az ügyet kezelõ „elvtársra”.

A levelekkel foglalkozó mérhetetlenül türelmes adattári szakemberek néha azonban szerencsével jártak: nem egy bejelentõ valóban értékes leletekrõl számolt be, amelyeket (a lábjegyzetek tanúsága szerint) régészek késõbb kiástak és azóta a megyei múzeumokban õrzik õket. Az izgalmat kedvelõk szerencséjére azonban többségben vannak a megyék szerinti csoportosításban Fantazmagóriák és Folklór fejezet-címek alatt olvasható levelek. Szerepelnek itt betyárok, törökök, tatárok, németek, hercegek és válogatott cigánylegények.

Járjunk hát nyitott szemmel a hat magyar hazában, s ha valahol homokdombot vagy három egymásra helyezett követ látunk, eszünkbe ne jusson másra, mint a hun nagykirály sírjára vagy szenzációs aranyleltre gondolni. –ABA

Ha Budapestről vonattal közelítjük meg a malmok városát, Tatabányát elhagyva, a Turul-szobor oltalmában lassan készülődhetünk a leszálláshoz. Neki-fekszünk a folyosót kitöltő embermasszának, sűrű dörgölözések és mea culpák közepette közelítve meg a szabadulást jelentő kocsiajtót.

A vasútállomásról helyi járat visz a belvárosba. A buszon az özönvíz előtti idők adnak randevút a modern technikának, a senior-korú buszon sokáig leköti figyelmünket az érthetetlen motívumokkal tarkított, futurisztikus

lókocsik eloldozásához szükséges hűszasokat lízingel nagyon barátságosan, az elégedett kuncsaftok egy-egy üveg sörrrel vagy némi borralalával hálálják meg szolgálatait. A várban minden adott egy kis romantikához, az ódon falak között a

A nyugalom szigete • Az Öreg-tó és ami mögötte van

Tata, a vizek városa

Csendélet, várral

buszjegy. A buszpályaudvar közvetlen környezete egy benzinkutat, három szupermarketet és egy elbűvölő, vízparton fekvő várat rejt. Az egyik élelmiszeráruház bejáratánál egy élelmes hajléktalan a bevásár-

torony kis kávézót rejt, a parkban madarak dalolnak a napnyugtához, a parton egy, a vízből kiemelkedő sziklacsoporton Keresztelő Szent János szobra vigyázza a környék nyugalmát.

Az Öreg-tó melletti sétányt villasor szegélyezi, nem annyira az új, rózsaszín falú, kertitörpés, mint inkább a régi, méltóságteljes fajtából. A központtól távolodva a jó hírű Pikant étterembe tartunk, de leragadunk az étterem szomszédságában szerénykedő bódésor gofriárusánál, ahol a tészta íze ugyan hagy kívánnivalót maga után, ellenben a pultoslány kedvessége és mosolya hibátlan. A pavilonsor asztalainál, a tó mellett egy fura, szocreal gyermekjáték vonja magára a figyelmet: szökőkút, piros mű-

Egy régi képeslap, békebeli villával a tóparti sétányon

tavat egészségügyi szempontból. Mi mégis kísértjük a sorsot egy hűsítő fürdő erejéig, majd napokig aggódva figyeljük magunkat, mikor jelennek meg valami végzetes

anyag csúszdával. Innen már csak pár lépés a helyi evezősklub, no meg az úttörőtáborok hangulatát idéző ifjúsági tábor és kemping, a maga kis fővenyes partszakaszával. Az Öreg-tó első ránézésre vonzó lehetőségnek tűnik a fürdőzni vágyóknak, a tavat körülölelő erdő és házak kifejezetten barátságossá teszik a környezetet. A vizet megközelítve alábbhagy a

Az Öreg-tó melletti sétányt villasor szegélyezi, nem annyira az új, rózsaszín falú, kertitörpés, mint inkább a régi, méltóságteljes fajtából.

fertőzés nyomai testünkön. A tó kedvelt terepe a jet-skik és motorcsónakok lovagjainak, ha egy kis szél kerekedik, a szörfösök és kajtszörfösök (siklóernyővel kombinált szörfdeszka) is birtokukba veszik a hullámokat.

A foci-VB bronzcsatája a tábor közösségi helyiségében ér minket: Törökország–Dél-Korea, Tata, 200 néző. Megbocsátó nép vagyunk, senki-

nek egy szava nem lehet, a 150 éves barátságatlan látogatás ellenére egy emberként szorítunk a szpáhiknak, a Fenerbahce hazai meccsein sem istenítik *Rüstüt* jobban.

– TURUL

Minden évben június utolsó hétvégéjén rendezik meg Tatán a Víz, Zene, Virág Fesztivált. A programfüzet szerint a víz a város természetes kincse, egyik jellegzetessége, a zene a programfüzér lelke, a virág pedig a három nap legfőbb vonzereje. A hosszú hétvégén kosztümös játékokkal idézik fel a környék római és lovagkori hagyományait. A fesztivál szíve a vár és az Öreg-tó. A Cífra-malom alkalmi

Víz, Zene, Virág

kiállításán virágkompozíciókat mutatnak be, a hölgyek gyönyörködnek, a férfiak kevés széperzékről téve tanúbizonyságot (bár meg kell hagyni, a sirt formázó virágköltemény mellett ők sem mennek el szóltanul), azt elemzik, hol lehetett anno a malomkövek és az örlő-

gépezet helye. Évről évre visszatérő mutatvány a tó feletti műrepülőbemutató, néha meghökkenően becsapódás-közeli figurákkal, a szombat délutáni evezős regatta, majd az esti vízi felvonulás (mindenféle kivilágított vízi jármű parádézik, a kétpárevezősöktől a ró-

mai maskarába öltöztetett tutajig) és a várból prezentált tűzijáték. Persze nem menekülünk meg az ilyenkor szokásos szoft-balkáni gagyiárusok áradata elől sem, lufi, perec, vattacukor és pseudo-népművészeti termékek minden mennyiségben, a tóparti sétányon felállított Hit Gyűli-sátorban pedig a nagy gangsta-rapper és evangélista, a Kartell oszlopos tagja, Lory B. hirdeti az igét.

A hírszerzés és (fél)múltja

Egy ősi mesterség

Mint ahogy azt mindannyian hallhattuk már, a Magyar Köztársaság komoly ügynöki múltra visszatekintő miniszterelnöke az Országgyűlésben ősi mesterségként aposztrofálta egykori fizető foglalkozását. Bár ezt a kifejezést a köznyelv egy egészen más jellegű professzióra szokta szinonimaként alkalmazni (Mata Hari például kiváló tehetséggel kapcsolta össze a kettőt, kellemeset a hasznossal alapon), mégis hadd védjem meg a miniszterelnök urat ebben az ügyben, ezúttal ugyanis kivételesen nem az ő legújabb nyelvi leleményével állunk szemben.

Az „ősi mesterség” tudniillik fejezetcímként is felbukkan Ónody György Közel-Kelet-szakértő A hírszerzés története című könyvében, amelyhez egyébként Kóvér László írt ajánlást. Ne tessék kérem kinevetni Medgyessy Pétert, nyilván ő is olvasta ezt a könyvet, és onnan vette a fordulatot.

Szerteágazó gyökerek
A hírszerzés egyébként tényleg ősi mesterség, már az ősi Egyiptomban, Kínában, Rómában is virágzó kultusza volt, ám mint szakma, csak valamikor a XIX. században kezdett el differenciálódni. Ettől kezdve különíthetjük el a katonai és politikai, külső és belső hírszerzést, a kémelhárítást pedig ezután a belső hírszerzés keretein belül találhatjuk meg.

A magyar kémelhárítás története úgyszintén ősi időkre nyúlik vissza, először az *Aba Sámuel* és *Orseolo Péter* közötti háborúskodás korából maradtak fenn erre vonatkozó adatok. A későbbi lovagi korban, melynek jellemzője inkább a nyílt, párbajszerű, szemtől szembe hadviselés volt, nem sok jelentőséget tulajdonítottak a kémkedésnek.

A török kor ellenben igencsak fölfuttatta a szakmát, a harcmodor is minden tekintetben szükségessé tette az előzetes felderítést és ehhez kapcsolódva természetesen az ellenséges kémek kiszűrését, az elhárítást is. A költő *Zrínyi* Miklós így írt ekkoriban: „Bizzál, de nézd

meg kibem..., mert szépen szól, esküszik, és az ellenségénél nagy vétket tett, ... ez mind cselfogás lehet az te fejedre és a tied veszélyére.”

Egy, az NBH honlapján található kitünő tanulmány a kuruc korból a titkosírás kiterjedt használatát említi a témakörben, *Rákóczi* például személyesen is alkalmazta ezt a fortélyt a kémek dolgának megnehezítésére.

A 48-as szabadságharc idején pedig a hírszerzés mellett az elhárítás úgyszintén kiemelt jelentőséggel bírt. Az államrendőrséget ebben a szellemben különös gonddal szervezte meg *Szemere* Bertalan belügyminiszter. A szabadságharc leverése után a hírszerzési tevékenység a Monarchia korában éledt fel újból.

D-15 hírt visz – 700 évvel ezelőtt

A Tanácsköztársaság alatt nem volt idő megfelelő szervek kiépítésére, így meghiúsult a politikai nyomozó osztály felállítására készített terv is.

Az elhárítási tevékenységet Magyarország történetében először a Horthy-rendszer helyezte törvényes alapokra (1921. évi III. tc.). A területért felelős szervek ebben az időben főként a különféle szélsőbaloldali és szélsőjobboldali mozgalmak és a kisantant kémek féken tartásában működtek közre. A német megszállás után a magyar titkosszolgálatok nemzeti jellege természetesen semmivé lett (ahogy később a szovjet megszállás után is).

Új korszak, új módszerek
A világháborúnak még nem is volt vége, mikor 1945 márciusában szovjet engedéllyel megalakult a HM Katonapolitikai Osztálya (ha még emlékszünk, ennek volt munkatársa annak idején néhai *Vásárhelyi* Miklós). Mondanom sem kell, az osztály tevékenységét minden tekintetben a szovjet elvárások határozták meg.

Később minden államvédelemhez kapcsolható szerv az ÁVH-ba mint „összevont” terrorszervezetbe olvadt be. Az '56 utáni véres káosz után, az ávó „megszűnését” követően, csak a 60-as évek végére tudtak az elvtársak valamilyen titkosszolgálati koncepciót összeállítani. Ennek kétes értékű gyümölcse lett 1971-ben a BM III. számú főcsoportfőnöksége, amely miniszterhelyettesi irányítással –

minden osztályával egyetemben – végig a szovjet „tanácsadókkal” és KGB-rezidensekkel böven ellátott MSZMP titkos utasításai szerint működhetett zavartalanul.

Egészen 1990-ig, amikor is kirobbant az elhíresült Duna-gate botrány. Januárban a Fidesz és az SZDSZ közös sajtótájékoztatón jelentette be, hogy az 1989. október 23-ai alkotmánymódosítást figyelmen kívül hagyva a már utolsókát rúgó pártállam törvénytelen adatgyűjtést folytatott az ellenzéki pártok ellen.

Az ügy következménye az lett, hogy megszüntették a BM III/III-as csoportfőnökségét, és ezzel lassan elindulhatott az a folyamat, amely a diktatúra által rendeltetésszerűen használt állambiztonsági szervek működésének törvényes alapokra helyezésében csúcsosodott ki.

Hátra van még azonban a személyi állomány felülvizsgálata, ugyanis az önkényuralom beültetett mérgefogaitól egyáltalán nem olyan könnyű megszabadulni. Súlyos titkok tudóit, veszélyes kapcsolatokkal rendelkező ügynököket tömörített a közelmúltban ismét a figyelem középpontjába került főcsoportfőnökség, és ugyebár a titkok és a kapcsolatok idővel ritkán enyésznek el.

Utólag pedig mindenki azt mond, amit akar: „szépen szól, esküszik,” ahogy *Zrínyi* írta, és valóban, a legkényelmesebb ilyenkor eljátszani a magyar Canarist, báránybört öltetni, és buzgón hangoztatni, hogy felejtsük el a múltat. A hírszerzés valóban fontos, ahogy ezt a rövid történeti áttekintés is

A hírszerzés egyébként tényleg ősi mesterség, már az ősi Egyiptomban, Kínában, Rómában is virágzó kultusza volt, ám mint szakma, csak valamikor a XIX. században kezdett el differenciálódni.

mutatja, nemzeti múltunk szempontjából is kiemelt jelentőségű, csak nem mindegy, hogy végső soron kinek az érdekét szolgálja. Az idő azonban mindent eldönt majd, és én bízom abban, hogy a fentebb említett Ónody-kötet ajánlásában Kóvér László igazat ír: „a történelem haladtával egyre nehezebb összemosni a nemest és a nemtelent...”

No de összemosás és szétválasztás kérdésében mi igazán nem vagyunk illetékesek. „Arra ott van kérem a bizottság, az majd kivizsgálja, mi nem válaszolunk ilyen otromba kérdésekre; és különben is, minek kell állandóan a múlttal foglalkozni...” – NÉPNEVELŐ

A kecske és a káposzta esete az információs szupersztrádával

Az internet és az ingyenesség mítosza

Sokak számára az internet egyik fő vonzereje, a szabadság és a sokféleség mellett, az a (néha csalóka) tudat, hogy semmiért sem kell fizetni. A világhálót hőskorában a nonprofit szemlélet uralta, mára azonban itt is „helyreállt” a dolgok rendje, a pénz beszél, az ingyenesség illúziója azonban makacsul tartja magát.

A különböző (a telefonköltséget nem számítva) ingyenes modem internet-hozzáférést kínáló szolgáltatók meglehetősen népszerűségnek örvendenek a felhasználók körében, de üzletileg nem igazán mondhatók sikeresnek. Itthon korábban két szolgáltató vetelkedett a netezők kegyeieért, majd a Kiwi kiállítását követően a Freestart egy időre egyedül maradt. Az elmúlt hetekben a Matáv-kezdemények átalakulásának hatására azonban – más konstrukcióban, általában korlátozott időszakban és szervizrel ugyan, de – több internetes cég is hasonló szolgáltatás elindítását jelentette be. A szolgáltatók különböző úton-módon illesztik be a díjmentesen kínált hozzáférést kínálatukba: vannak, akik felesleges kapacitásukat kihasználva, fizetős ajánlataikhoz szeretnének

kedvet csinálni új előfizetők magukhoz kötésével, mások reklámbevételeiből tervezik finanszírozni az ingyenes szolgáltatásokat. Egyelőre átütő sikereket egyik hasonló elképzelés sem ért el, pedig Amerikában még széles sávú hozzáférés díjmentes biztosításával is megpróbálkoztak.

A legelterjedtebb ingyenes szolgáltatás az e-mail, majdnem minden komolyabb portál vagy lapcsoport kínál freemail lehetőséget. A szolgáltatás célja, hogy minél inkább az oldalhoz kösse a felhasználót, rendszeres látogatóvá tegye, a közösségi érzést erősítse vagy éppen az e-mail-cím által reklámozza magát (minél többen kapnak xy.com-os e-mail címről levelet, annál többen ismerkednek meg az xy.com márkanevvel).

A grátisz egéralátét-specialista

FREE MOUSEPADS

FreeMousepads.com you can sign up to receive a FREE MOUSEPAD!

Privacy | Dates | Free Stuff | Tell a Friend

We have spanned the globe for the most amazing mousepad available and have finally found it!

Complete the form below to sign up and receive a free mousepad. Mousepads are shipped quarterly. We can accept only one entry per household.

Over 300,000 Mousepads have already been shipped!

In addition, 1 million have been manufactured and are ready for delivery.

Personal Information
* indicates a required field

* First Name:

* Last Name:

Prolong the life of your mouse...
Sign up for a free mousepad!

Ezek az e-mailszolgáltatók általában a webes levelezőfelületen elhelyezett, illetve a levelek végére befűzött reklámokból jutnak bevételekhez, bár ez önmagában csak ritkán elég a kifizető működéshez.

A díjmentes tárhelyszolgáltatók is szinte egyidősek az internettel, vagy legalábbis annak széleskörű elterjedésével. A honlapok vagy fájlok tárolására szakosodott oldalak is reklámfelületeik értékesítésével tartják fenn magukat, a náluk elhelyezett lapok megjelenítések felugró ablakban vagy éppen a böngészőablak felső részén megjelenő csíkbán jelenítenek meg hirdetéseket.

A változatosság kedvéért a tartalomszolgáltatók is igyekeznek reklámbevételeikre alapozva működni, de egyre többen teszik fizetősé szolgáltatásaik egy részét. A világhálón nagyon sok információhoz hozzájuthatunk ugyan, de a strukturáltság miatt nem egyszerű megtalálni az éppen keresett dolgokra, ráadásul sok a pontatlan, megbízhatatlan forrás, a megbízhatóságot és az átláthatóságot meg kell fizetni. Például a világ vezető napi- és hetilapjai gyakran a papírváltozat előfizetéséhez ingyen vagy legalábbis kedvezményes áron adják az online kiadás és az elektronikus archívum elérését.

A világhálón (megfelelő sávszélesség birtokában) költségek nélkül szerezhetünk meg olyan programo-

A szerzői jogok sötét oldala

kat, filmeket, zenéket is, amiket kiadójuk nem igazán szánt ingyenesnek. Az internet áttekinthetetlen dzsungelében virágnak az illegális warez-oldalak, ahonnan sokszor már a megjelenést megelőzően le-
tölthetjük a legújabb játékokat vagy éppen zenei albumokat. A szerzői jogok védői érthető módon tüzel-

...a világháló imázsához szervesen hozzátartozó ingyenesség már elsősorban promóciós célokat szolgál...

vással irtják a hasonló honlapokat, de küzdelmük meglehetősen kilátástalannak tűnik.

A virtuális javakon kívül ezernyi kézzelfogható aprósághoz is ingyen

juthatunk hozzá (igaz, ez elsősorban észak-amerikai sorstársainkra vonatkozik, mivel a legtöbb bigyó postázása az újvilágra korlátozódik). A kínálat elképesztő, az egyszerű könyvtől, egéralátétől kezdve, az óvszeren keresztül egészen a kutyapiszokzacskóig, mindenféle praktikus dologgal súlyosbíthatjuk háztartásunkat.

Összességében elmondhatjuk, hogy a világháló imázsához szervesen hozzátartozó ingyenesség – a kezdeti kegyelmi állapottal szemben – ma már elsősorban promóciós célokat szolgál, s nem a világmegváltó, a közösség érdekeit előtérbe helyező gondolkodásmód motíválja. – TURUL

Előző számunk Lenyulás.hu című cikkében Lovastyik Ádám nevét tévedésből helytelenül írtuk le, ezért az érintett elnézését kérjük.

Újabb csúcsponton az izraeli–palesztin viszály

Szentföld, szent háború

Nem múlik el olyan nap, amikor a külpolitikai hírek listáját ne a közel-keleti hadiesemények és terrorcselekmények uralják. Immár huszonkettedik hónapja tombol a palesztinok második intifádája, Izrael pedig egyre radikálisabb eszközökkel igyekszik a felkelés vérbefojtására. A 93-ban beindított és jelentős eredményekkel járó oslói békefolyamat megtorpant.

A formálisan mai napig érvényes koncepció alapja a „területet a békéért” elv: az Izrael által elismert, fokozatosan kialakuló palesztin állam a megszállt területek izraeli kiűritéséért cserébe békét ajánl az 1948-as megszületése óta gyakorlatilag folyamatosan hadban álló zsidó államnak. A koncepció leglényegesebb eleme a folyamatosság, az igazán kényes kérdéseket – mint pl. a végleges határok, Jeruzsálem megosztása és a menekültek visszatérése – a tárgyalások végső szakaszára halasztották. A 2000-ig átadott területek azonban jórészt egymástól elszigetelt településeket foglaltak magukba, összesen Ciszjordánia alighúsz százalékát, illetve a mindössze pár ezer zsidó telepés mellett egymillió palesztinnak otthont adó gázai övezet mintegy 75%-át. A megalkuló Palesztin Hatóság önvédelmi képességei nemigen veszélyeztették a terület feletti átfogó izraeli fegyveres dominanciát.

Másfél évvel ezelőtt éppen a kényes kérdések terítékre kerülésével megtorpantak a tárgyalások. Ciszjordániának a palesztinoknak történő gyakorlatilag teljes (95%-os) átadásába ugyan Izrael belement, de a menekültek visszatérése és a jeruzsálemi óváros felosztása körüli viták holtpontra jutottak. Az akkori izraeli jobboldali ellenzék vezérének, Ariel Saronnak a muzulmánok

számára szent jeruzsálemi Sziklamecsetnél tett demonstratív látogatása nyomán kitört a második palesztin felkelés. Izraelen terrorhullám söpört végig, amelybe belebukott a balközép Barak-kormány, és hatalomra került a biztonság jelszavával kampányoló, szélsőjobboldali pártokat is magába foglaló Saronkabinet. Az izraeli politika e fegyvereke egyik szellemi atyja volt az Izrael által 1982–85-ben Libanon ellen viselt háborúnak, amelynek során állítólag tudtával hajtottak végre az izraeli csapatok és libanoni pártfogoltjaik súlyos, emberiségellenes büntetéseket (vérengzés a szabrai és satilai palesztin menekülttáborokban, 1982).

Mikor lesz végre egyetértés?

Mivel nem vállalhatja fel a palesztinok tömeges elűzését és a megszállt területek etnikai megtisztítását, Saron koncepciója gyakorlatilag a libanoni tapasztalatokra építve az, hogy a palesztin önkormányzat kvázi felszámolásával javítsa az izraeli pozíciókat a majdani béketárgyalások során. Saron egy olyan

kiszolgáltatott és széttagolt palesztin állammal hajlandó csak „kiegyezni”, amelynek Izrael katonai túlsúlyával gyakorlatilag folyamatosan a torkán állhat. A minőségi változást jól jelzi, hogy amíg korábban egy-egy, a palesztinok

Gyerek is harcban

után ideiglenesen zárták le a palesztin területeket, addig mostanra az izoláció nemhogy tökéletessé vált, hanem sor került egyes városok (pl. Betlehem, Jerikó stb.) újonnan megszállására. A reguláris erőkkel végrehajtott és esetenként a polgári lakosság elleni súlyos – legutóbb a dzsenini menekülttáborban tapasztalt – atrocitásokkal kísért városi offenzívák fő célja a minél nagyobb mértékű rombolás, a terroristáknak bázisul szolgáló infrastruktúra fizikai megsemmisítése. Intenzitása azt

mutatja, Saron okosan kihasználta a szeptember 11-e utáni lélektani állapotot, a terrorizmus elleni világméretű harc jelentőségét.

A palesztinok válasza minderre alapvetően egyszerű: mivel esélytelenek az izraeli hadsereggel szemben, partizánháborúra rendezkedtek be, amelynek fő célja nem a szűkebb értelemben vett katonai győzelem, hanem az izraeli háterszág megrop-

pantása. Ezt szolgálják azok az egymást immár gyakran követő, óriási pusztítást okozó terrorcselekmények, amelyek minél több emberélet elpusztításával, minél több fájdalmat okozva (ld. a gyerekek elleni, megmagyarázhatatlanul brutális akciókat)

akarják az offenzíva feladására kényszeríteni Izraelt. Arafat nem teljesen megalapozatlanul játszik Izrael meghátrálására: Libanonnal ellentétben most nincs helyi kollaboránsokból álló hadsereg és a hadszíntér csak pár kilométerre van a háterszágtól, sőt a háború részben ott zajlik. A mindennapokban megélt hadiállapot igen romboló hatással van nemcsak a hadsereg moráljára, hanem a polgárok biztonságérzetére is.

Döntő szerepet játszik majd a világpolitikai helyzet, főképpen pedig a válságra egyedülként hatni képes Egyesült Államok. Washington fenn akarja tartani a szeptember 11-e után összekovácsolt muzulmán koalíciót, hiszen erre szüksége van további terveihez. Ennek érdekében támogatta az 1967-es határok visszaállítását kimondó legújabb szaúdi béketervet is. Ugyanakkor rövid távon leginkább az amerikai zsidó lobbis és az a tényező befolyásolja, hogy a szeptember 11-e utáni helyzetben az amerikai közvélemény még a korábbinál is inkább Izrael-baráttá vált, mert a palesztinok elleni akciókban a terrorizmus elleni harcot látja. Emiatt az amerikai külpolitika egyértelműen Arafatot teszi felelőssé a jelenlegi helyzetért, rövid távon majdhogynem szabad kezet ad Izraelnek. – BOZÓTHARCOS

Könyörtelen demográfia

Közép- és hosszú távon a zsidók legnagyobb ellensége népességük relatív csökkenése. A legutóbbi népszámlálás szerint Izrael – az anektált Kelet-Jeruzsálemet is számítva – mintegy 5 millió zsidó és 1,2 millió palesztin lakossal rendelkezik. Emellett az 1967-es háborúban Izrael által megszállt területeken 3,3 millió palesztin, illetve az elmúlt évtizedekben stratégiai

szándékkal odairányított 200 000 zsidó telepés él. Összességében tehát az alig negyedmagyarországnyi területen, ahol a művelhető földterület és a víz hiánya alapvető problémákat jelent, már most is 4,5 millió palesztin néz farkasszemet 5,2 millió zsidóval. Ez az arány a zsidó bevándorlás lecsengésével – sőt, biztonsági okokkal magyarázható negatívba fordulásával – utóbbi ro-

vására folyamatosan romlik: az európai modell szerint építkező zsidó családokban csak egy-két gyerek születik, míg az araboknál nem ritka a 4-6 gyerek sem. (És akkor még nem beszéltünk a térség államai-ban élő mintegy 3,5 millió palesztin menekültől...) Nem kell matematikusnak lenni a következmények felméréséhez: Izraelnek létkérdése, hogy a palesztinokkal minél előbb megtalálja a békés egymás mellett élés módját. – BH

A másik whiskys

Nem tudom, ki hogy van veled, én a magam részéről vegyes érzelmekkel gondolok vissza a késő Kádár-korra.

A pám új, mégis ezer sebből vérző dácsiáján (TLX – nyilván a totál luxus román parafrázisa) szállított a vidéki gimnázium évnnyitójára. 1987-et írtunk. Kollégista lévén hamar világossá vált előttem, hogy nem csak az én zoknijaim 70 százalékának trombitás a szára, hálószerű a talpa. Szocialista konfekció, szocialista minőség. Uniformizált világban éltünk, fülünkben a nylon iskolaköpenyek lágy zizegésével. Hallgattunk előadást a glasznoszt és peresztrojka begyűrűzéséről (nem érdekelt), olcsó söröket ittunk, csúnyán beszélünk, utáltuk tanárainkat. Rájátszottunk a kor slamposságára, eszméletlen cuccokban jártunk. Ez volt a mi kis civil (értsd agyalágyult) ellenállásunk az akkori renddel szemben. S ha a felnőtté válás szabályai nem érvényesülnek, talán most is vígan élnénk hangoskodó, mégis apatikus debilításban.

Mi azonban főiskolára, egyetemre kezdtünk járni, érdeklődésünk is másfelé fordult, miközben a rendszer omladozott a fejünk felett. A közélet mind érdekesebbé vált. El-lenzéki kerekasztal, bős–nagymaro-

A fiatalok többsége – bármily furcsa – a jövőjét nem alkoholgözös butulásban látja.

si fátylós tüntetés. Sokan, nagyon sokan éreztük akkor ugyanazt. Tudtuk, hogy ott kell lenni, ahol pusztá jelenlétünkkel kifejezhetjük véleményünket, miközben a rendörkordon kivezenyléséből biztosan tudhattuk, a hatalom a pokolba kívánna mindnyájunkat.

Nem vettem volna ilyen személyre a felütést, ha nem éreztem

volna úgy, hogy tizenkét évvel a rendszerváltoztatás után engem, név szerint csúnyán homlokodon vágott Medgyessy Péter a pártállam elvárásainak péklapátjával. Ő azonban a Kossuth rádió június 28-ai, reggeli interjújában – szó szerint idézem – ezt mondta:

„Erre egy helyes válasz van, elmondani, hogy mi történt, lezárni a múltat, és tényleg azzal foglalkozni, amivel szükséges, hogy foglalkozzunk – közölte a miniszterelnök, majd hozzátette: az embereket nem elsősorban az érdekli, hogy mi volt 20-30 évvel ezelőtt, pláne nem a fiatalokat, hanem az érdekli, hogy mondjuk, holnap van-e elég pénz, hogy elmenjen bulizni és mondjuk meg tudja venni azt a colát, vagy azt a pohár bort, vagy azt a whiskyt, amit szeretne. Az idősebbek azt, hogy el tudnak-e menni nyaralni valahova egy pár napra, tehát itt egészen másról szól a történet.”

Lehet, hogy Újhelyi István, Nagy Nóra vagy Tóbiás József szívesebben látna bőfogó huszonéveseket, akik Che Guevara-pólóban buliznak az építőtáborban, s a nagy balib összeborulás jegyében mindenki mindenkinek fizet egy kört, mert volna rá pénzük. Medgyessy Péter pedig biztos.

Eszembe jut a régi vicc, amikor a mulatóhelyen megkérdezik a pultnál könyöklő urat: miért iszik? Mert felejteni akarok. És mit akar felejteni? Azt már elfelejtettem.

A fiatalok többsége – bármily furcsa – a jövőjét nem alkoholgözös butulásban látja. Nem szeretné a múltat végképp eltörölni sem. Mi több, ismerni szeretné részleteiben. Elmúlt már az az idő, amikor gyárilag selejt panelkuckókba lehet a fél országot suvasztani. Kiengedni Cseszkóba, hogy utazhasson is az a nyomorult. Befogni a száját a május elsején osztott sörrrel, virslivel. Felülről megmondani, hogy mi érdekel bennünket. Szánalmas Medgyessy Péter azon igyekezete, hogy pénzért vásároljon kormányának bizalmát. Bár Horn Gyulánál már bevált az új miniszterelnök által javasolt boldog élet receptje, jelzem, nem vagyunk egyformák. Ha kívülről kérhetem, legközelebbi nyilatkozata előtt egyeztessen a terület szakavatott ismerőivel, a Szocialista Egyetemisták Szövetségével (SZESZ). – ZAB ERVIN

Európai rádió, magyar frekvencia

„Az integrációnál többről van szó. Nem csak arról, hogy minden: gazdasági, biztonságpolitikai, műveltségi, életszínvonal- és életminőségbeli érdekünk arra ösztönöz, hogy mielőbb csatlakozzunk (...) Létezik olyan, hogy európai szellem, európai kultúra; még általánosabban: európaiság.” Kertész Ákos, Véleményem szerint. Metro, 2002. június 12.

Egy felmérés szerint az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó kelet-európai országok közül Magyarországon a legmagasabb a fenti ügyet támogatók tábora. Minden száz polgárból 83 teljes mértékkel kiáll az Unió mellett. Ez a szám a két másik nagy riválisnál – Lengyel- és Csehországban – is csak 60 százalék körül mozog. Nagyon örvendetes, hogy nálunk ilyen sokan várják a hön áhitott csatlakozást, mely, mint a lengyel kollégáinktól tudjuk, 1990 óta folyamatosan öt évre van előtűnt.

Érdemes lenne eltöprengeni azon, hogy mit is várnak a magyar polgárok az Európai Unió tagságuktól. Egy felmérés valószínűleg

Jó lenne leszámolni avval a tévképpzellettel is, hogy a csatlakozás után itt a mozgólépcső korlátja is kolbászból lesz fonva.

megmutatná, hogy a legtöbben gazdasági fellendülést, a vérzivataros évszázadok után nyugalmat, biztonságot, és nem utolsó sorban nyugat-európai életszínvonalat, nyugat-európai béreket várnának. Mindezek mellett lenne (és a fenti írás szerint van is) egy kicsiny, de mély torokkal bíró tábor, mely a csatlakozástól

az európai szellem szétáradását, a kultúrák felolvadását és egy hatalmas nagy európai gruppen partyt képzelne el. Nemcsak azért viszolygok az ilyesfajta szellemjárástól, mert már egyszer megmutatták nekünk, hogy mire képesek ezek a kísértetek és egyéb túlvilági lények akik bejárják Európát (vö. Kommunista Kialtvány), hanem azért, mert véleményem szerint a Kertész Ákos által megfogalmazott felfogás áll a legmesszebbre Európától.

Mert Európa nem azért lesz Európa, mert mindenkit gleichaltolunk európaivá, (úgy gondolom, ez is rossz emlékeket ébreszt), hanem azért volt és lesz Európa mert évszázadok alatt a nemzetek megtartották hagyományait, szokásaikat, identitásukat, vallásukat. Mert az emberek gyermekeiket nem európaivá, hanem franciává, spanyollá, norvéggá és görögge nevelték. Minden ezzel ellentétes kísérlet Napóleontól elkezdve, Hitleren át Sztálinig bezárólag megbukott. Sajnos ezért emberek tízezeinek, millióinak kellett súlyos árat fizetni. A tanulópénzt letettük, talán nem kelle-ne még egyszer ugyanabba a hibába esnünk.

Az Európai Unió azért jött létre, mert vannak bizonyos közös pontjaink. Ezek mentén racionalizálhatjuk gazdaságainkat, létrehozhatunk közös pénzt, lehetnek közös intézményeink, de soha nem hozhatunk létre európai embert. Nem lesz olyan, aki európai nyelven fog beszélni, aki európai ételt eszik, aki megünnepli az európai nemzeti ünnepet, aki európai népzeneét hallgat és este a kandalló mellett ülve elszürcsölgeti az első osztályú európai borát.

Száz szónak is egy a vége. Mindannyiunk közös érdeke, hogy az Európai Unió részévé váljunk. De világosan kell látni, hogy az Európai Unió nem cél, hanem eszköz. Eszköz arra, hogy az európai nemzetek polgárai jólétben, biztonságban éljenek és kiszámítható, biztos jövő álljon előttük.

Jó lenne leszámolni avval a tévképpzellettel is, hogy a csatlakozás után itt a mozgólépcső korlátja is kolbászból lesz fonva. Európa annyit fog nekünk adni, amennyit mi dolgozunk érte, mert Európa mi magunk vagyunk. – MANDULA

Az ifjúsági disc-jockey • Dévényi most már szakértő is

Pokémon és a kampányleves

Amikor kisgyermek voltam, a tévéképernyőn feltűnő nénik és bácsik közül sokáig Dévényi Tibort találtam a legrokon-szenvesebbnek.

Ő volt a műsorvezetője a Három Kívánság című tévérevünek, amely arról szólt, hogy a gyerkőcök levélben vallhatták meg leghőbb kívánságaikat Dévényinek, aki alkalomadtán teljesítette is a szerencsésebbek óhaját. Persze csupán az ésszerűség határain belül: eszünkbe se jutott azt kívánni például, hogy Tibi bácsi intézzen el egy háromhetes trópusi nyaralást a családnak, miképpen az is teljesíthetetlen kívánságnak bizonyult volna, ha egy összegben kifizetendő tizenkilencezer forintos nyugdíjpótlékot kérünk a nagyszülők számára, anélkül, hogy emiatt megemelnék a gyógyszer- és benzinárakat.

Dévényi Tibor nemrég visszatért a kívánságiparba, a D-209-es vidéki kampányrendezvényeinek ceremóniamestereként; ráadásul oly sikeresen, hogy a Népszabadság cí-

mű sajtótermék május 17-i száma félkolonnás interjúra érdemesítette a korosodó lemezlovast. A beszélgetés kezdetén Dévényi elpanaszolja, hogy minduntalan kérésekkel fordulnak hozzá felebarátai – egyiküknek például az a kívánsága, hogy önálló műsora legyen a közszolgálati tévében –, mert sokan azt hiszik: a lemezlovas kampánybéli erőfeszítéseit fontos pozícióval honorálják majd a szocialisták, pedig a szerepe mindössze abból állt, hogy a KGB-ügynökök musmusát „Magyarország következő miniszterelnökéért” ajánlja a közönség figyelmébe. Az interjúból megtudhattuk, hogy Dévényinek semmi köze nincs a politikához, hiszen még *Werbert* és *Wermert* is összekeveri. A beszélgetés végén Dévényi felidézi a pillanatot, amikor *Gobbí* Hilda azt mondta neki: „Tibikém, én már csináltam annyit az életben, hogy egy tányér levest bárhol kapjak.” Mint kiderül, Dévényiben „ez a mondat valahogy megmaradt”, és arra gondol néha, hogy „az a tányér leves” talán neki is összejött.

Összejött bizony, ráadásul nem csupán egy tányérra való a maradék szocialista kampánygulyásból, hanem jóval több annál. A D-209-es kormánya ugyanis nemrégiben úgy döntött, hogy a Gyermek-, Ifjúsági- és Sportminisztérium egyik tanácsadójává Dévényi Tibort nevezi ki,

Teljesítsd a kívánságomat!

aki hamarosan tanúbizonyságot is tett arról, mennyire otthon érzi magát a fiatalok világában, kijelentvén, hogy az internetezők táborát „társadalomképtelen, sunyi alakok” alkotják. Azóta többen hangot adtak vélekedésüknek, miszerint Dévényi nem elsősorban alkalmassága miatt avanszolt az ifjúsági tárca tanács-

adójává, s értesüléseink szerint időközben a világhálón is tiltakozóakció indult a közismert ceremóniamester kinevezése ellen. Ám egyelőre minden jel arra mutat, hogy Dévényi feletteseinek elhibázott döntése folytán a posztján maradhat... Tévedés ne essék: percig sem hiszük, hogy Dévényit kampánybéli szerepvállalásának ellenszolgáltatásaként tették meg tanácsadóvá, szerintünk mindössze azzal magyarázható kinevezése, hogy a fiatalok körében oly nagy szeretetnek és köztisztelőnek örvend. A kormányoldal sikerét elősegítendő meg is ragadjuk az alkalmat, hogy logikájukat folytatva Lolkát és Bolkát, Pókembert, valamint Pokémost ajánljuk a GYISM tanácsadói posztjára. Arra az esetre pedig, ha nyilatkozataikkal ellentétben a szocialisták mégis a D-209-es utódjának kiválasztásával len-

nének elfoglalva mostanság, Fox *Mouldert* és Dana *Scullyt* ajánljuk szíves figyelmükbe lehetséges jelöltként. Végezetül annak érdekében, hogy a kormánypártok népszerűsége még nyaktörőbb magasságokba emelkedjék, azt tanácsoljuk: a balliberális oldal új miniszterelnöke alkalmasint „az igazság odaát van” kijelentéssel kezdje meg beiktatási beszédét. – HAKLIK NORBERT

endhagyó mostani számunk: szerkesztőségünk első alkalommal ítéli oda a Doromboló Cicus-díjat, amivel ezentúl minden hónapban jutalmazni szeretnénk a rögdemokrata megmondóembereket, akiktől semmi sem áll távolabb, mint az alapítványi támogatásokra és ösztöndíjakra ráhatással rendelkező vezető politikusok talpacskáinak nyalogatása.

Díjunkkal elő szeretnénk segíteni az 1994 és 1998 között nagyobb, 1998 és 2002 között mérsékelt lelkesedéssel művelt hízelgőműfaj további virágzását. A műves kisplasztikával és jelentős pénzösszeggel járó díjat először *Kertész Ákos* kapja a szocialista Budapesti lap május-júniusi számában megjelent *Nehéz kenyér* című írásáért.

A szerző *Kovács László*ról írott szösszenetében emígyen fogalmaz:

Díjátadás

„Azonkívül Kovács László volt az a szocialista miniszter, aki nem követett el hibát. Egyetlen hibát sem (...) Nem ad mást, mert nem adhat mást, csak mi lényege (Ez jó! – a szerk.). Az egyetlen titka, hogy nem hazudik. Mélyen hiszi, amit mond, nem játszik, csak van a kamera előtt vagy a szónoki emelvényen, mert nincs mit eljátszania (...) Remek csapatot szervezett, a legnagyobb munkatársakat gyűjtötte maga köré, de az embereit a szeretetével, a gondoskodásával, tapintatával, figyelmességével tartotta össze, akár egy bölcs családfele.”

Szerzőnknek gratulálunk, a díjjal legközelebb augusztusi számunkban jelentkezünk. – A SZERK.

yorsan szögezzük le: nincs igazuk sem a hirtelen rendpártivá vedlett balosoknak (akik ráadásul semmi perc alatt feledkeznek el a taxisblokádi barikádjairól), sem az ötvenhatról, meg tömegbe lövetésről vizionáló hídi harcosoknak. A létező elégedetlenséget nem lehet, nem szabad és nem is kell törvénytelen akciókkal levezetni.

Persze, ha tényleg semmi takaragtivalója nem volt a kormánynak, akkor miért nem ment bele a szavazatok újraszámolásába. Ám ez (már mint a bele nem menés) szíve (és törvény adta joga) *Medgyessy*eknek, s a felesleges spontán akciók csak arra alkalmasak, hogy a kormány rendről papoljon és *Orbán* Viktor satáni mosolyát sejtse a tüntetők mögött. Az istenadta nép pedig csak annyit ért az egészből (a kereskedelmi médiák hathatós segítségével), hogy megbénul a város, a barom jobbosok meg nem tudnak belenyugodni a ve-

Bridzselők

reségbe. Megszólalási lehetőséget biztosítani félbolond újnylásoknak a lehető legnagyobb butaság és egész egyszerűen káros is. A Hajrá, Magyarország! ugyanis nem a magamutató zagyaságról, felelőtlen akciózásról, hanem az értelmes munkáról szól. Nem árt ezt hangsúlyozni, mert környezetében mindenki tapasztalhatta, hogy a polgári körök kapcsán a közvélemény jelentős része már nem a Kossuth téri impozáns nagygyűlésre vagy a helyi kezdeményezésekre gondol, hanem rendőratlak, vérző fejek és balhé jut az eszébe. Hiába nincs a polgári köröknek semmi köze a szervezetlen megmozdulásokhoz, nehéz lesz a bizalmi tőkét visszacserezni, ha sokan képtelenek belátni: a jobboldalnak ártnak a legtöbbet a törvények áthágásával. – T.L.

Szijjártó Péter az elfogódottságról, az új nemzedékről meg a rendszerváltoztatásról

Sok mindent előlről kell kezdenünk

Szijjártó Péter 1978-ban született Komáromban, majd egy rövid egyesült államokbeli kitérő után a győri bencés gimnáziumban érettségizett. Idén végez a Budapesti Államigazgatási és Közgazdaságtudományi Egyetemen; a Demokrácia Központ egyik védnöke.

– Nem vált még soha hátrányomra a korom a közéletben: az előttünk járóknak sikerült elérni, hogy a fiataloságot ne tekintsék eleve értelennek és alkalmatlannak – mondja nevetve az Országgyűlés legfiatalabb képviselője, amikor idősebb politikustársai hozzáállásáról faggatom. Szijjártó Péter persze tud kritikusan is fogalmazni; véleménye szerint elemezni és ha lehet, változtani kell nem kevés dolgon, hogy a polgári összefogás újra esélyt kapjon a kormányzásra.

– Milyen érzés a parlament legfiatalabb képviselőjének lenni?

– Felelősséget jelent és az első időkben egy kis lámpalázat is: nem tagadom, elfogódott voltam. Felemelő érzés volt az alakuló ülés munkájában korjegyzőként részt venni és az eskü szövegét felolvasni, a parlamenti munkában pedig jó dolog a diákok, a hozzám, a hozzánk hasonlókat érdekeit képviselni.

– Mi is számodra a képviselőiség? Lehetőség, megelégedett bizalom, vagy egyszerűen a sors kegye, amivel élni kell?

– Nézd, a parlamenti munka elsősorban érdekek és értékek közötti kompromisszumok művészet. Amihez én új szempontokat, az egyetemi és ifjúsági élet szempontjait tudom hozzátenni. Ahhoz, hogy idáig eljussak, kellett az is

persze, hogy felfigyeljenek és megbízzanak bennem. Egyfajta bizalomra volt szükség: ezt a bizalmat megkaptam a polgári összefogástól.

– Te már a rendszerváltás után szocializálódtál: milyen különbséget érzel az előtted járók és a te korosztályod között?

– A rendszerváltás óta a magyar politikai jobboldalon gyorsan nőtt föl egymás után – Székfű Gyula gondolatát kölcsönvéve – három

– Mire gondolsz?

– Nekünk már csak történelem a rendszerváltoztatás, mi életünk java részét a szabad világban töltöttük. Nincsen meg bennünk a taktikai és stratégiai elemzés sok eleme, ami feltétlenül kellett egy totális rend elleni küzdelemben, de elődeink görcei is kevésbé jellemzőek ránk. Pontosan ezen görccsnélküliség miatt gondolom úgy, hogy a rendszerváltoztatás nemzedéke egyre inkább igényli a

Szijjártó Péter, a Parlament legfiatalabb képviselője

nemzedék. Az első, az apáink nemzedéke, az MDF színeiben felvállalta a rendszerváltást és a jogállam kiépítését: a sok konfliktus miatt a bukás törvényszerű volt. Őket követte a rendszerváltoztatás nemzedéke, az 1998 és 2002 között kormányzó párt személyében, talán a legátgondoltabb jövőképpel rendelkezett, mégis elvesztette a választást. S itt vagyunk már mi is, a szabadság nemzedéke, akik egy más, egy új korosztályt képviselünk, és bizonyos szempontból máshogy látjuk a világot.

mi szemléletünket, világlátásunkat, elgondolásainkat.

– Miért veszítettek a polgári erők szerinted?

– Úgy gondolom, hogy az 1998-as kormányra kerülés olyan sok energiát igényelt, hogy a polgári összefogás egyszerűen nem volt képes párbeszédet folytatni meghatározó értelmiségi csoportokkal, nem tudott sajtót teremteni és végül, ami a legfontosabb: nem tudta saját bázisát megerősíteni és összekovácsolni.

– Te a Demokrácia Központ egyik

védnöke vagy, mit gondolsz, a Hájrá, Magyarország!-mozgalom erre alkalmas lehet?

– Feltétlenül. Bizakodásra ad okot, hogy a hasonló módon gondolkodók mindenféle felső utasítás ellenére önmaguk kezdték el megszervezni saját környezetüket. Gyakorlatilag most folyik az a munka, az az építkezés, amelyet már tizenkét éve meg kellett volna tenni. Nem titok, hogy a baloldal – helyzeti előnye révén – mindig is erősebb volt ebben.

– Mi lenne az elkövetkező időszak legfontosabb feladata?

– Sürgetőnek látom egy nemzeti minimum kialakítását. Egészen elképesztő ugyanis, hogy tizenkét évvel a rendszerváltás után bizonyos fogalmakat még mindig szabadon lehet relativizálni, szidalmazni. Úgy gondolom, hogy a határon túli magyarság sorsát, a történelmi egyházakkal való viszonyt, vagy az aggasztó demográfiai mutatókat nem lehet politikai hecckampányok tárgyává tenni. Újra el kell gondolkozni a rendszerváltozás mélységén és hatékonyságán. Hogyan lehet, hogy a volt pártapparátus, állambiztonság meghatározó elemei diktálnak a pénzügyi-gazdasági, kulturális élet legtöbb területén, szemernyi toleranciát sem tanúsítva a másként gondolkodók irányába? Párbeszédet kell folytatnunk nemzedékünk legjobbjával, hogy a viszolyogtató, múlt rendszeren alapuló politikai monopólium-rendszert hogyan tudnánk visszaszorítani. Egy nemzedéki fórumra gondolok, ahol a rendszerváltásra, a szabad versenyre, a szolidaritásra, a patriotizmusra igent mondó konzervatív, szociáldemokrata és liberális fiatalok meg tudnák beszélni, hogy mi minden választja el őket az állambiztonsági múlttal rendelkező, a gazdasági életben a törvénytelenül szerzett javak révén előnyöket élvező volt kommunistáktól. Kicsit hasonló hát a helyzet 1988–89-hez. Sok mindent előlről kell kezdenünk.

– Nem lesz ez túl nehéz feladat?

– Nyilván lesznek nehézségeink, de Orbán Viktor személyében államférfiúi kvalitásokat mutató és még mindig fiatalnak számító vezetőnk van, a polgári körök pedig megadják a változások végigviteléhez szükséges tömegbázist.

– ABA

Az üzenőfal elérhetőségei: SMS: 06-20-588-1205, e-mail: uzenet@ufi.hu

Ide várjuk üzeneteiteket, javaslataitokat, hozzászólásaitokat.
A legjobbakból minden hónapban válogatást közöl lapunk.

Üzenetben érkezett

Remélem, Turult kirúgjátok a „Csurka a mágus” című cikke miatt.

Ti marhák, még mindig nem fogtátok fel, hogy elveszítettétek a választást!

Hajrá, Magyarország! Hajrá Magyarok!
Hajrá, Utolsó Figyelmeztetés!

Gyerünk fiúk, csak így tovább!

Köszönjük a lapot, nagyon sokat okulunk belőle. Ilyen gondolkodásmódrá lenne szükség a megújuláshoz és az újrakezdéshez.

www.hajramagyarorszag.hu

Nézd, olvasd,
terjeszd!!!
www.ufi.hu

Tisztelt megrendelőink! Kedves barátaink!

Köszönjük, hogy lapunkat ilyen nagy szeretettel fogadták. Köszönjük a tanácsokat, a leveleket, az üzeneteiket, a kritikákat: ezek a visszajelzések megerősítettek bennünket abban, hogy szükség van az újságunk által képviselt szellemiségre.

Sajnos azonban meg kell osztanunk Önökkel nehézségeinket is. Lapunk előállítására már-már megoldhatatlan anyagi problémák elé állítja kiadónkat.

Bár szerzőink egyetem vagy munka mellett, honorárium nélkül írják cikkeiket, s technikai munkatársaink is minimális juttatásért végzik tevékenységüket, az egyre emelkedő kiadások már a lap megjelenését veszélyeztetik.

Ezért kérjük Önöket, hogy aki megteheti és támogatni szeretne egy fiatalok által készített újságot, valamint fontosnak tartja a sajtó sokszínűségét, segítse – bármilyen csekély – összeggel az Utolsó Figyelmeztetést. Ezt csekken, vagy átutalással teheti meg. Támogatásukat előre is köszönjük.

A szerkesztőség

Utolsó Figyelmeztetéssel a sajtószabadságért! Támogasd lapunkat!

Számlaszám: Scripta Manent Alapítvány, K&H Bank, 10400205-02011264

Védjük meg együtt a demokráciát! Rendeld meg az Utolsó Figyelmeztetést!

M e g r e n d e l ő l a p

Megrendelem az Utolsó Figyelmeztetés című ingyenes újságot.

Név:

Város: Irányítószám:

Utca: Házsám:

A megrendelőlapot az alábbi címek valamelyikére juttasd el:

- Utolsó Figyelmeztetés, 1062 Budapest, Lendvay u. 28.
- Fax: 1-475-0947

Az Utolsó Figyelmeztetés megrendelhető a Fidelitas honlapján is: www.fidelitas.hu

utolsó FIGYELMEZTETÉS

Az új nemzedék lapja

IV. ÉVF., 8. SZÁM, MEGJELENIK HAVONTA

Főszerkesztő: *Hegedűs Zoltán*

Főszerkesztő-helyettes:

Ablonczy Bálint

Munkatársak: *Ambrus Balázs,*

Balogh Ákos, Benkő Levente,

Czotter András, Jancsó Gábor,

Rumi Tamás, Bodó Márton

Fotó: *Pintér Ádám*

Felelős kiadó: Fidelitas Országos

Elnöksége

Kiadja: Scripta Manent Alapítvány

Szerkesztőség: 1062 Budapest,

Lendvay u. 28.

Tel.: (1) 475-6174

Fax: (1) 475-0947

www.ufi.hu e-mail: szerkesztoseg@ufi.hu

Szerkesztőségi

titkár: *Husztí Levente*

ISSN 1587-9097